

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku P. A. G.
przy uczestnictwie M. A. K. T.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 grudnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 4 listopada 2020 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestniczki M. A. K. T. na rzecz wnioskodawcy P. A. G. kwotę 377 (trzysta siedemdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 listopada 2020 r. uczestniczka postępowania M. K. T. oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencki, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Powyższych wymogów nie spełniła skarżąca ferując zagadnienie: „czy w sytuacji, gdy schorzenia testora powodujące zaburzenia świadomości wyłącznie wobec określonych członków rodziny mogą powodować wyłączenie zdolności testowania również w przypadku sporządzenia rozrządzenia majątkiem przez spadkodawcę na rzecz innych osób, wobec których urojenia nie występowały”.

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wynika bowiem, że poprzez sformułowane zagadnienie strona skarżąca w swej istocie podejmuje – niedopuszczalną ze względu na brzmienie art. 398³ § 3 k.p.c. – polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd drugiej instancji w kwestii świadomości K.G. w momencie sporządzania testamentu z dnia 19 grudnia 2013 r. Nie doszło więc do przedstawienia – w sposób abstrakcyjny – zagadnienia prawnego, którego wystąpienie w sprawie uzasadniałoby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić także należy, że nie zostały przez skarżącą przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podkreślenia bowiem wymaga, że wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych wymogów nie spełniła skarżąca. Liczne zarzuty skargi kasacyjnej sprowadzają się do kwestionowania wiarygodności dowodu z opinii biegłego, jej prawidłowości w zakresie wywiedzionych wniosków oraz jego znaczenia dla orzekania przez Sąd drugiej instancji. Takie ujęcie zarzutów koliduje z wyrażonym w art. 398³ § 3 k.p.c. zakazem podnoszenia w skardze kasacyjnej zarzutów zmierzających do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie przez sąd drugiej instancji. Nie można oczywiście zasadności skargi wiązać z zarzutami skargi kwestionującymi pominięcie przeprowadzenia części dowodów wnioskowanych przez uczestniczkę, skoro decyzje w tym przedmiocie były ściśle powiązane z oceną sądów *meriti* dowodów, które w sprawie sądy te przeprowadziły i oceniły ich wiarygodność.

Należy przy tym pokreślić, że z kolei podstawą oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego są ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną, którymi – zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - Sąd Najwyższy jest związany.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c. ustalając ich wysokość na podstawie § 15 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.